

ONGENODE GASTEN

TEKST DANIELLE REITSMAN

STUWMEREN HEBBEN EEN GROTE IMPACT op de omgeving, maar niet alle gevolgen zijn even duidelijk zichtbaar. Uit nieuw onderzoek van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA), de KU Leuven en de University of Zimbabwe blijkt dat de meren een gunstig klimaat scheppen voor de overdracht van parasieten.

De onderzoekers gingen in stuwmeren in Zimbabwe op zoek naar slakken, een belangrijke tussengastheer van parasieten. In het Karibameer troffen ze *Pseudosuccinea columella* aan. Deze invasieve slak uit Noord-Amerika is vaker drager van parasieten dan resistentere inheemse soorten, stelt Tine Huyse, bioloog aan het KMMA.

Met meer besmette slakken in het water groeit de kans op infectie bij onder meer nijlpaarden en giraffen, aldus hoofdonderzoeker Ruben Schols. Bij een overleden nijlpaard trof hij dezelfde parasitaire platworm aan die bij exotische slakken was gevonden: de leverbot.

Naast alom bekende gevaren als stroperij en habitatverlies, vormen parasieten voor kwetsbare diersoorten een extra gevaar. Als er niet wordt ingegrepen, zullen 'de nijlpaardpopulaties binnen vijftig tot zestig jaar sterk zijn afgenomen', aldus Schols.

Voor succesvolle bescherming van het nijlpaard pleiten de onderzoekers onder meer voor het verdelgen van de waterhyacint, een belangrijke voedingsbron van *P. columella*. En door afgraving van bestaande stuwmeren of door nieuwe stuwmeren te voorzien van een steilere helling, kan volgens hen de groei van populaties invasieve slakken in toom worden gehouden.

Waternal-effect

Dat stuwmeren belangrijke broei-nesten van parasieten zijn, is vooral te wijten aan het waternal-effect. De aanleg van stuwmeren brengt lokale eco-systemen uit balans. Bepaalde soorten gedijen goed bij die veranderingen, zoals de exotische waterhyacint in het Karibameer (Zimbabwe). Via *P. columella*, die leeft van de plant, kunnen parasieten zich zeer snel verspreiden.

Voor nijlpaarden, zoals deze kudde in het Karibameer in Zimbabwe, vormen parasieten een groot gevaar.

